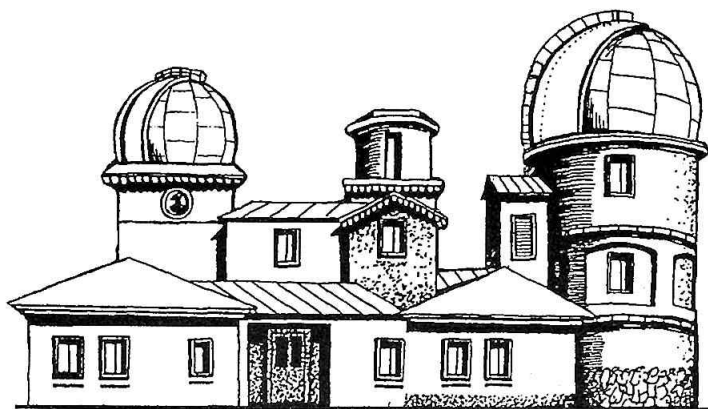
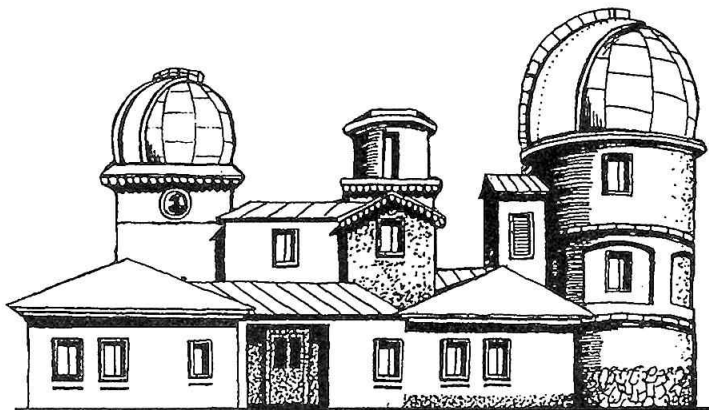

13. Celoštátny slnečný seminár, Upohlav 1996

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

13. Celoštátny slnečný seminár, Upohlav 1996

ZBORNÍK REFERÁTOV Z 13. CELOŠTÁTNEHO SLNEČNÉHO SEMINÁRA, UPOHLAV 1996

Vydala: Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo

Zostavil: B. Lukáč

Autori: Ambrož P., Antalová A., Badalyan O. G., Balthasar H., Bělík M., Bieleková M., Bumba V., Dorotovič I., Dostál P., Dzifčáková E., Gerboš J., Gorshkov A. B., Heinzel P., Hromadová M., Jakimiec M., Karlovský V., Klvaňa M., Knížek M., Kodyš P., Kodyš Z., Korcová T., Kotrč P., Krivcov A., Křivský L., Kučera A., Kudela K., Kulčár L., Lenža L., Livshits M. A., Lukáč B., Marková E., Minarovjeh M., Mouradian Z., Nejezchleba T., Parisi M., Pastorek L., Pintér T., Prigancová A., Rapavá D., Rapavý P., Rušin V., Rybanský M., Rybák J., Sobotka M., Staude J., Storini M., Střeščík J., Sykora T., Sýkora J., Šmelcer L., Šolc J., Šolc M., Varady M., Vaněk T., Váczyová M., Venkatesan D., Vörös Z., Wöhl H., Zicha J., Zloch F.

Zodpovedný za publikáciu: Ing. T. Pintér

Redaktor: M. Lackovič

Náklad: 200 ks

Počet AH: 29,47

Rok vydania: 1998

Tlač: Nitrianske tlačiarne, a.s. Nitra

Za vecnú a jazykovú správnosť referátov zodpovedajú autori.

ISBN 80-85221-20-9

Predslov

Slovenská ústredná hviezdáreň v spolupráci so slnečnou sekciou SAS pri SAV usporiadali 13. celoštátny slnečný seminár, ktorý sa konal v dňoch 10.–14. 6. 1996 v hoteli Upohlav v Udiči pri Nosiskej priehrade. Seminár sa konal v roku, v ktorom si hviezdáreň v Hurbanove pripomenula 125. výročie svojho vzniku. Ako už je tradíciou, cieľom seminára bolo oboznámiť sa s najnovšími výsledkami a poznatkami vo fyzike Slnka, slnečnej aktivity, vzťahov Slnko–Zem a prístrojovým vybavením, ktoré sa získalo na slovenských a českých pracoviskách. Na seminári odznelo 48 pôvodných referátov, ktoré sú obsiahnuté v tomto Zborníku.

Sme veľmi radi, že sa seminára okrem pracovníkov hviezdární na Slovensku zúčastnili aj vedeckí pracovníci z ústavov SAV, AV ČR, vysokých škôl a hviezdární v Čechách. Je veľmi dobré, že o tento spoločný seminár je záujem medzi pracoviskami v Českej a Slovenskej republike a že pokračuje naša vzájomne dobrá spolupráca a výmena skúseností, čo potvrdili všetci účastníci seminára. Dúfame, že táto tradícia slnečných seminárov bude aj naďalej pokračovať v prospech oboch našich republík.

Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove aj touto cestou ďakuje všetkým autorom za dodané referáty, ako aj všetkým, ktorí sa akoukoľvek cestou podieľali na príprave tohto Zborníka. Veríme, že predložená publikácia poslúži odborníkom i širokej astronomickej verejnosti na získanie nových vedomostí.

*Bohuslav Lukáč
SÚH Hurbanovo*

Obsah

Predslov	3
L. Pastorek	
Pozorovanie Slnka na hviezdárni v Hurbanove od jej založenia až po súčasnosť	7
M. Sobotka	
Dynamický obraz sluneční skvrny	10
V. Bumba, M. Klvaňa	
Změny dopplerovských pohybů ve skvrnách v závislosti na poloze na disku	14
V. Bumba, M. Klvaňa	
Evershedův pohyb v pravidelné skvrně a jeho vztah k okolní fotosféře	17
M. Klvaňa, V. Bumba, P. Dostál, J. Staude	
Dopplerovské rychlosti ve skvrně získané na základě analýzy profilů spektrálních čar	21
H. Balthasar, A. Kučera, J. Rybák, H. Wöhl	
Diagnostika výšky vzniku spektrálních čiar v slnečnej atmosfére	24
M. Klvaňa, V. Bumba, A. Krivcov	
Poměr horizontální a vertikální komponenty vektoru rychlosti v klidné fotosféře	27
P. Rapavý, L. Křivský, J. Gerboš, D. Rapavá	
Celkové charakteristiky vývoja aktívnej oblasti NOAA 5747	30
V. Bumba, M. Klvaňa	
Singularity fotosférických magnetických a rychlostní polí a fotosférická i chromosférická aktivita	36
L. Kulčár	
Vývoj typov slnečných škvŕn v maxime 22. slnečného cyklu	40
P. Kotrč	
Určování fyzikálních parametrů v chladných výtryscích typu „surge“	43
L. Lenža	
Pozorování dvojice eruptivních protuberancí dne 29. 6. 1994	48
T. Nejezchleba	
Vliv rychlostních polí na NLTE model erupční atmosféry	52
E. Dzifčáková	
Rýchlosť elektrónovej excitácie iónov pre nemaxwellovské distribúcie elektrónov	58
M. Varady	
Chladnutí horkých poerupčních smyček	62
J. Sýkora, O. G. Badalyan, M. A. Livshits	
Meranie polarizácie svetla, silný prostriedok vo výskume slnečnej koróny	65
V. Rušin, E. Marková, M. Bělík	
Možné změny ve sluneční koruně během zatmění 3. listopadu 1994	75
M. Bělík, E. Marková, T. Sýkora, M. Šolc, J. Šolc, L. Šmelcer	
Struktura bílé korony 24. října 1995	77
J. Sýkora, M. Minarovjeh, J. Rybák, M. Rybanský, T. Pintér, P. Ambrož, M. Knížek, P. Kotrč	
Jasnosť a štruktúry slnečnej koróny v rokoch 1994 a 1995	81
I. Dorotovič, B. Lukáč, M. Minarovjeh, M. Rybanský	
Farba a stupeň ionizácie koróny	88
L. Pastorek, Z. Vörös	
Vedecké práce Ing. Štefana Pintéra, CSc.	92
M. Antalová, M. Jakimiec, M. Storini	
Východo-západné rozdelenie erupcií na Slnku a modulácia GKŽ (1969–1976 a 1988–1989)	97
M. Jakimiec, M. Storini, A. Antalová	
Analýza lineárnych trendov a reziduálnych sekvencií GKŽ a XBG (1968–1972)	103
V. Karlovský	
Slnečná aktivita a nízkodimenzionálny chaos	108